

CO PŘINESL PRÁVĚ KONČÍCÍ TÝDEN

TÉMA TÝDNE

Latinská Amerika

Po loňském roce, kdy ekonomický výkon celé Latinské Ameriky byl tažen směrem dolů negativním vývojem ve velkých zemích regionu, se zdá, že by letošní rok mohl přinést obrat k lepšímu. Hlavním

pozitivním impulsem by podle výhledu úvěrové pojišťovny Coface mohlo být oživení americké ekonomiky. Na druhé straně se region musí vypořádat s řadou negativních faktorů, mezi něž můžeme zařadit zejména padající ceny ropy a ostatních surovin, zpomalující čínskou ekonomiku, která je největším klientem latinskoamerických firem, nebo pravděpodobně zvýšení amerických úrokových sazeb. Ekonomiky zemí Latinské Ameriky jsou nicméně velmi odlišné a podmínky pro využití příležitostí či odolávání hrozbám se v regionu značně liší. Coface dělí z tohoto pohledu region na „atlantický“ a „pacifický“ blok. Země ležící u Atlantiku mají větší podíl státu na hospodářství a Coface je hodnotí jako více intervencionistické. Země na pobřeží Tichého oceánu jako Mexiko, Peru či Chile jsou většími stoupenci volného obchodu, dosahují vyšší produktivity a přitahují více investic. Letošní rok tedy ukáže, zda bude vítr více foukat do plachet ekonomikám u Atlantiku či u Pacifiku.

Ing. Jaroslav Vomastek, MBA, ředitel odboru ekonomických analýz

Základní ukazatele	2014	
	poslední údaj	
HDP (y/y, %)	3.Q	2,4
Míra inflace (y/y, %)	prosinec	0,4
Míra nezaměstnanosti*/(konec období, %)	prosinec	7,5
Průmyslová produkce (y/y, %)	listopad	-0,4
Stavební výroba (y/y, %)	listopad	2,0
Vývoz zboží (y/y, %, z b.c.)	listopad	5,4
Dovoz zboží (y/y, %, z b.c.)	listopad	1,3

*/ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: ČSÚ, MPSV, leden 2015

VÝVOJ INDEXU PX

Zdroj: BCPP, leden 2015

ZPRÁVA TÝDNE

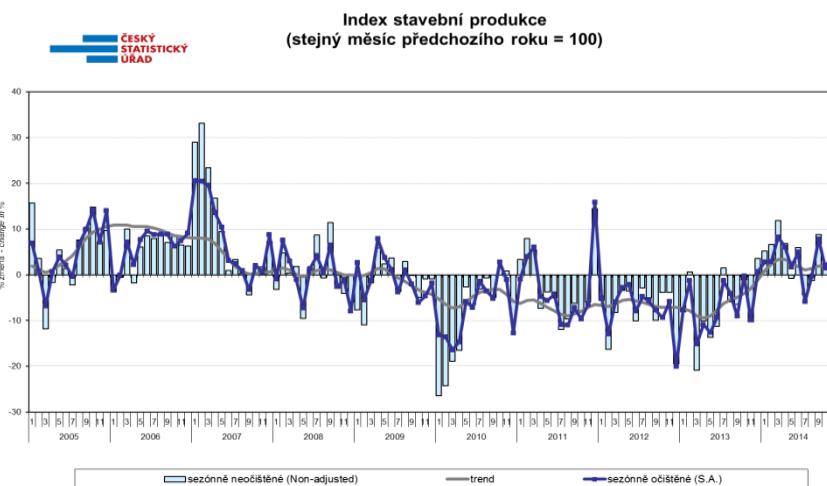
Stavebnictví se v listopadu opět dařilo

Listopadové výsledky stavebnictví potvrdily, že v tomto odvětví v roce 2014 nastal konečně obrat k lepšímu. Stavební výroba v listopadu zaznamenala meziroční růst o 2,0 % (ve s.c.) a po očištění od vlivu pracovních dnů se zvýšila dokonce o 4,7 %. Na dobré výsledky měla ale silný vliv nízká srovnávací základna roku 2013, kdy se stavebnictví propadlo o více než deset procent. V pozemním stavitelství výroba opět meziročně klesla (o 2,7 %), v inženýrském stavitelství, které těží z nových zakázek veřejného sektoru, si naopak zachovala růst o 10,2 %.

Stavební úřady sice v listopadu meziročně vydaly o 1,1 % stavebních povolení méně a jejich orientační hodnota klesla o 22,4 %, nicméně meziročně bylo zahájeno o 2,8 % bytů více. Dokončeno bylo o 1,8 % bytů méně. V kumulaci za jedenáct měsíců minulého roku se začalo stavět o deset procent bytů více než v roce 2013. Kromě Prahy, Středních Čech a Jižní Moravy, kde se bytová výstavba vrátila k růstu nejdříve, se začíná více stavět i v dalších čtyřech krajích.

Od ledna do listopadu 2014 se stavební produkce meziročně zvýšila o 3,3 %, přičemž inženýrské stavitelství vzrostlo o 9,3 % a pozemní o 0,6 %. Celoroční výsledek odvětví tedy zřejmě bude atakovat 3% hranici.

Pokračující pozitivní vývoj dokládá i poslední konjunkturální průzkum ČSÚ, podle něhož se celková důvěra ve stavebnictví v prosinci opět zvýšila, a to jak meziměsíčně (o 2,5 bodu), tak hlavně meziročně (o 31 bodů). Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců se zvýšila. Výhled tedy i nadále zůstává mírně pozitivní, a to především díky novým zakázkám a také příznivým úrokovým sazbám z nových úvěrů.

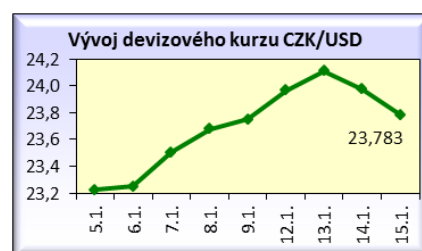

Zdroj: ČSÚ

Vývoj kurzu od 5. do 15. ledna 2015

Zdroj: ČNB, leden 2015

Z DOMOVA

Růst tržeb v listopadu zpomalil

Tržby v maloobchodě se v listopadu zvýšily meziročně o 0,8 %. Slabší růst, oproti říjnovým 7,5 % byl ovlivněn o 2 dny nižším počtem pracovních dní. Tržby očištěné o vliv počtu pracovních dní se meziročně zvýšily o 4,1 %. Největší podíl na růstu tržeb měl motoristický segment, kde se tržby zvýšily meziročně o 3,4 %. Nižší tržby byly zaznamenány u potravin a pohonných hmot, naopak rostly tržby internetovým obchodem.

Světová banka zlepšila výhled české ekonomiky

Světová banka zlepšila výhled letošního hospodářského růstu české ekonomiky na 2,7 %. Podle loňské předpovědi banka odhadovala růst o tři desetiny procenta nižší. Stejným tempem by měla podle banky růst i v letech 2016 a 2017.

Běžný účet platební bilance za listopad v mírném deficitu

Běžný účet platební bilance v listopadu skončil deficitem 6,7 mld. Kč, zatímco v říjnu naopak dosáhl přebytku 5,2 mld. Kč. Bilance zboží a služeb v listopadu skončila v přebytku ve výši 22,1 mld. Kč. Bilance prvotních důchodů, především vlivem vyplacených dividend, byla v pasivu 25,8 mld. Kč. Příliv kapitálu na finančním účtu dosáhl 13,1 mld. Kč a saldo přílivu přímých zahraničních investic 4,4 mld. Kč. Za jedenáct měsíců loňského roku byl běžný účet ČR přebytkový ve výši 16,5 mld. Kč.

Nejvíce osobních aut v ČR v roce 2014 vyrobila Škoda

Podle Sdružení automobilového průmyslu (SAP) nejvíce osobních automobilů vloni v ČR vyrobila Škoda Auto. Na celkové produkci přesahující 1,240 milionu aut se

podílela 59 %. Necelých 25 % připadlo na nošovického výrobce Hyundai (HMMC) a zbylých více než 16 % na kolínskou TPCA.

Škoda Auto loni prodala přes milion vozů

Automobilka Škoda loni prodala 1 037 200 vozů, což bylo nejvíce v historii značky. Dvouciferný růst prodeje zaznamenala Škoda v mnoha evropských zemích. Rekordní čísla přicházela i z klíčového čínského trhu. Příliš se nedařilo v Indii a v Rusku, podobně jako ostatním značkám.

V ČR se loni meziročně zvýšila výroba železa i oceli

Výroba surového železa v tuzemských hutích se roce 2014 meziročně zvýšila o 2,8 % na 4,15 mil. tun. Hutě vyrobily i více surové oceli, a to 5,36 mil. tun, což bylo o 3,7 % více než v roce 2013. Vyplývá to z předběžných dat asociace Hutnictví železa. Objem roční výroby je však nadále pod úrovní před světovou hospodářskou krizí.

Kunovickému Aircraft industries se daří

Aircraft industries plánuje v tomto roce navýšit výrobu a s tím hledat další zaměstnance. Potřebuje přijmout téměř 80 lidí. Při nábore zaměstnanců silně pociťuje absenci učňovských středisek a specializovaných škol, hlavně v technických oborech a řemeslech.

Inekon chystá výrobu tramvají na baterie

Inekon Group otestoval v běžném provozu tramvaj na baterie a chystá jejich sériovou výrobu. Společnost již uzavřela smlouvu s americkým městem Seattle, které hodlá nakoupit sedm bateriových tramvají za zhruba 30 mil. USD a má opci na nákup dalších 19 tramvají. O dodání tramvají na baterie jedná firma i s dalším americkým městem Detroit.

Strojírenská firma DAKO-CZ otevřela novou halu

Společnost DAKO-CZ z Třemošnice na Chrudimsku, výrobce brzdových systémů kolejových vozidel, otevřela novou montážní a expediční halu. Do výstavby investovala 18 mil. Kč. V minulém roce firma meziročně zvýšila tržby, nárůst by se měl pohybovat mezi 7 až 10 %. Rozšířila také obchodní teritoria a dostala se například na trh Ukrajiny. Obchodní aktivity rozvíjí i v Číně.

EPH kupuje v Itálii šest plynových a jednu tepelnou elektrárnu

Energetický a průmyslový holding (EPH) kupuje v Itálii od společnosti E.ON sedm elektráren s celkovým výkonem 4500 MW, z toho šest plynových elektráren s kapacitou 3900 MW a černouhelnou elektrárnu s kapacitou 600 MW. Transakci ještě musí schválit příslušné orgány Evropské unie.

Švédové postaví továrnu v Havířově

Švédský výrobce jednorázových zdravotnických prostředků Mölnlycke Health Care postaví novou továrnu v Havířově. Provoz by měl zahájit zhruba za dva roky a zaměstnat až tři stovky lidí.

Deloitte: ekonomika a životní úroveň ČR porostou pomaleji než slovenská

Podle analýzy společnosti Deloitte by měla růst tuzemská ekonomika v letech 2016 až 2020 průměrně o 1,7 % ročně, letos o 2,3 %. Životní úroveň v ČR by se tak měla do roku 2020 zvýšit až na 86 % průměru EU. Slovensko poroste zhruba o 3 % ročně a na konci dekády by mělo životní úroveň na 90 % průměru EU předstihnout ČR.

ZE ZAHRANIČÍ

Světová banka snížila odhady růstu světové ekonomiky

Světová banka snížila své odhady globálního hospodářského růstu pro letošní a příští rok. Důvodem je zhoršení vyhlídek v eurozóně a v Japonsku, ale také v Číně a dalších rozvíjejících se zemích. Odhad růstu světové ekonomiky na letošní rok zhoršila na 3 % oproti původnímu 3,4 % a v roce 2016 banka čeká zrychlení na 3,3 %, loni v červnu předpovídala 3,5 %.

Na Slovensku průmyslová produkce v listopadu klesla

Slovenská průmyslová výroba v listopadu meziročně klesla o 3,3 %. Snížení bylo ovlivněno poklesem ve výrobě dopravních prostředků o 10,7 %, elektrických zařízení o 13,9 %, výrobě počítačových, elektronických a optických výrobků o 7,2 %. V kumulaci od ledna do listopadu 2014 vzrostla průmyslová produkce meziročně o 3,6 %.

Slovensko v prosinci zaznamenalo mírnou deflaci

Spotřebitelské ceny na Slovensku v prosinci 2014 v meziročním srovnání klesly o 0,1 %, když v listopadu se nezměnily. V průměru za celý minulý rok ceny zboží a služeb byly meziročně nižší o 0,1 %. V meziměsíčním srovnání pak inflace v prosinci klesla o 0,3 %.

Růst německé ekonomiky loni zrychlil

Podle předběžných informací výkon německé ekonomiky loni stoupl o 1,5 %, což znamená nejrychlejší růst za poslední tři roky. V předchozích dvou letech rostl německý HDP mnohem skromněji, a to o 0,1 % v roce 2013 a o 0,4 % v roce 2012. Na loňském výsledku měla zásluhu zejména vyšší domácí poptávka.

Německo loni dosáhlo vyrovnaného rozpočtu

Německo již v roce 2014 dosáhlo vyrovnaného rozpočtu, se kterým původně počítalo až letos. Informoval o tom německý list Handelsblatt. Za příznivým vývojem rozpočtu podle listu stojí především nízké úroky z vládních dluhů a stoupající daňové příjmy.

V Německu inflace rostla loni jen mírně

Index německých spotřebitelských cen se v prosinci meziročně zvýšil o 0,2 % (v listopadu zaznamenal růst o 0,6 %). Na konci roku tak ceny dosáhly nejnižšího růstu od října 2009. V průměru za celý rok 2014 vzrostla inflace oproti předchozímu roku o 0,9 %. K poklesu meziročního indexu cen tak dochází od roku 2011.

Inflace ve Spojeném království v prosinci zpomalila

Inflace ve Spojeném království v prosinci zpomalila na nejnižší hladinu od května 2000. Meziročně se spotřebitelské ceny zvýšily o 0,5 %, z listopadového 1 %. Jádrová inflace naopak v prosinci zrychlila na meziročních 1,3 %. Projevila se v nich klesající cena energií a konkurenční boj řetězců o zákazníky.

Japonsko schválilo rozpočet s rekordními výdaji

Japonská vláda schválila rozpočet pro nový fiskální rok počínající dubnem s rekordními výdaji 96,3 bil. jenů (19,5 bil. Kč). Příjmy by měly vzrůst na 54,5 bil. jenů. Japonská vláda plánuje snížit již třetí rok po sobě rozpočtový deficit.

Přebytek zahraničního obchodu Číny loni stoupl

Přebytek zahraničního obchodu Číny v roce 2014 stoupl o 47 % na 382 mld. USD. Vývoz stoupl o 6,1 %. Dovoz vzrostl pouze o 0,4 % a v posledních dvou měsících roku

2014 dokonce klesal. Celkový objem obchodu pak loni stoupl jen o 3,4 % a zaostal tak za cílem vlády.

V Číně tempo růstu prodeje aut loni zpomalilo na polovinu

Prodej aut v Číně se loni zvýšil o 6,9 % na 23,5 milionu vozů. Tempo růstu tak bylo zhruba poloviční ve srovnání s rokem 2013, kdy prodej stoupl o 13,9 %. Údaje zveřejnilo Čínské sdružení výrobců automobilů (CAAM).

Prodej Volkswagenu loni vyšší

Německá automobilová skupina Volkswagen Group loni zvýšila prodej vozů o 4,2 % na 10,14 milionu, v samotném prosinci přitom o 2,7 % na 881.000 vozů. Automobilka zaznamenala růst u všech značek díky poptávce v Číně a v Evropě, která vyrovnala pokles prodeje v USA a Latinské Americe.

Prodej PSA Peugeot Citroën se vrátil k růstu

Prodej francouzské automobilky PSA Peugeot Citroën se v roce 2014 vrátil k růstu díky oživení poptávky v Evropě a také díky expanzi na čínském trhu. Automobilka oznámila zvýšení celosvětového odbytu o 4,3 % na 2,94 milionu vozů (po propadu o téměř 5 % v roce 2013).

Dánsko loni vyrobilo téměř 40 % veškeré energie z větru

Dánsku se v loňském roce podařilo vyrobit 39,1 % své veškeré elektrické energie ve větrných elektrárnách. Za poslední dekádu se podíl větrných elektráren více než zdvojnásobil, když v roce 2004 činil jen 18,8 %. Devět z deseti pobřežních větrných turbín, které se na světě instalují, je právě v Dánsku.

Moody's: Venezuele hrozí bankrot

Mezinárodní ratingová agentura Moody's Investors Service zhoršila

úvěrové hodnocení Venezuely o dva stupně na Caa3 z dosavadního stupně Caa1. Kvůli prudkému poklesu světových cen ropy existuje

vysoké riziko, že země přestane být schopna splácet dluhy.

FOCUS

Levná ropa sráží ceny v průmyslu

Ceny průmyslových výrobců v prosinci prohloubily meziměsíční pokles, tentokrát na 1,3 %. Příčinou byl zejména pokles cen v oddíle koksu a rafinovaných ropných produktů o 14 %, což je nejvýraznější propad od prosince 2008. Ztratily i ceny chemických látek a výrobků o 4,5 % a potravinářských výrobků o 0,4 % (zlevnily zejména ceny mléčných výrobků o 1,4 %, masa a masných výrobků o 1,1 %, pekařských a cukrářských výrobků o 0,5 %). Naopak vzrostly ceny základních farmaceutických výrobků o 0,2 % a dřeva, papíru a tisku o 0,1 %.

Ceny v průmyslu, které se od počátku roku (s výjimkou srpna) držely pod úrovní předchozího roku, v prosinci spadly na své roční maximum 3,7 % (v listopadu pokles o 1,7 %). Tento cenový pokles, nejvyšší od října 2009, byl ovlivněn výrazným snížením cen koksu a rafinovaných ropných produktů o 24,6 % a cen elektřiny, plynu a páry o 8,6 %. Ubraly i ceny chemických látek a výrobků o 7,4 %, a potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 2,1 % (mléčných výrobků o 5,2 %, mlýnských a škrobářenských výrobků o 4,5 %, masa a masných výrobků o 3 %). Ceny obecných kovů a kovárenských výrobků byly naopak vyšší o 1,3 %, dřeva, papíru a tisku o 2,1 %, oděvů a usní o 2,8 %.

V Evropské unii byl od počátku roku pokles cen výrobců v průmyslu vyšší než v tuzemsku, v listopadu činil meziročně 1,8 % (1,6 % v říjnu). Nejvíce klesly ceny v Litvě o 6,6 %, v Nizozemsku o 4,5 % a v Dánsku o 4,2 %. Na Slovensku se ceny snížily o 3 %, v Polsku o 1,9 %, v Rakousku o 1,6 % a v Německu o 0,9 %. Vzrostly pouze v Rumunsku o 0,5 % a v Bulharsku o 0,3 %. Meziměsíčně se snížily o 0,4 % (v říjnu o 0,5 %).

V průměru za celý rok 2014 ceny průmyslových výrobců po předchozích čtyřech letech růstu meziročně klesly o 0,8 % (v roce 2013 byly vyšší o 0,8 %).

Meziměsíční vzestup cen zemědělských výrobců o 0,8 % souvisel zejména s růstem cen vajec o 4,3 %, ovoce a drůbeže o 1,9 %. Zlevnily naopak ceny brambor o 12,7 %, prasat o 3,5 % a mléka o 0,8 %.

V meziročním srovnání zůstávají farmářské ceny již více než rok a půl pod úrovní předchozího roku. V prosinci se jejich pokles ještě prohloubil na 7,7 % (z 6,1 % v listopadu), nejvíce od počátku roku. I nadále ztrácely ceny v rostlinné výrobě, tentokrát o 10,6 % (klesly ceny brambor o 46,1 %, ovoce o 29,1 %, zeleniny o 20,3 %). Již druhý měsíc meziročně klesaly i ceny v živočišné výrobě, v prosinci byly nižší o 4,2 %, (zejména díky poklesu cen prasat o 14,3 % a mléka o 3,8 %). Hlavní příčinou byla nadprůměrná sklizeň u nás i v zahraničí, ale i přebytek některých potravin na evropském trhu kvůli ruským sankcím.

V průměru za celý rok 2014 ceny zemědělských výrobců byly meziročně nižší o 3,7 % (v roce 2013 naopak vyšší o 4,5 %). Zatímco ceny rostlinných výrobků klesly o 10,3 %, ceny živočišných výrobků naopak stouply o 4,9 %.

Stavebnímu sektoru se začalo v roce 2014 konečně dařit. Růst jeho výkonu povzbudil zvyšující se objem veřejných, ale i privátních zakázek. Tomu odpovídal i vývoj cen stavebních prací, které se v dubnu v meziročním srovnání překlopily do plusu a od té doby plynule mírně rostly. Prosinec zakončily meziročním růstem o 0,8 %, na kterém se držely již třetí měsíc v řadě, meziměsíčně se nezměnily. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví v prosinci meziměsíčně klesly o 0,1 %, meziročně naopak rostly, ale mírněji o 0,5 %.

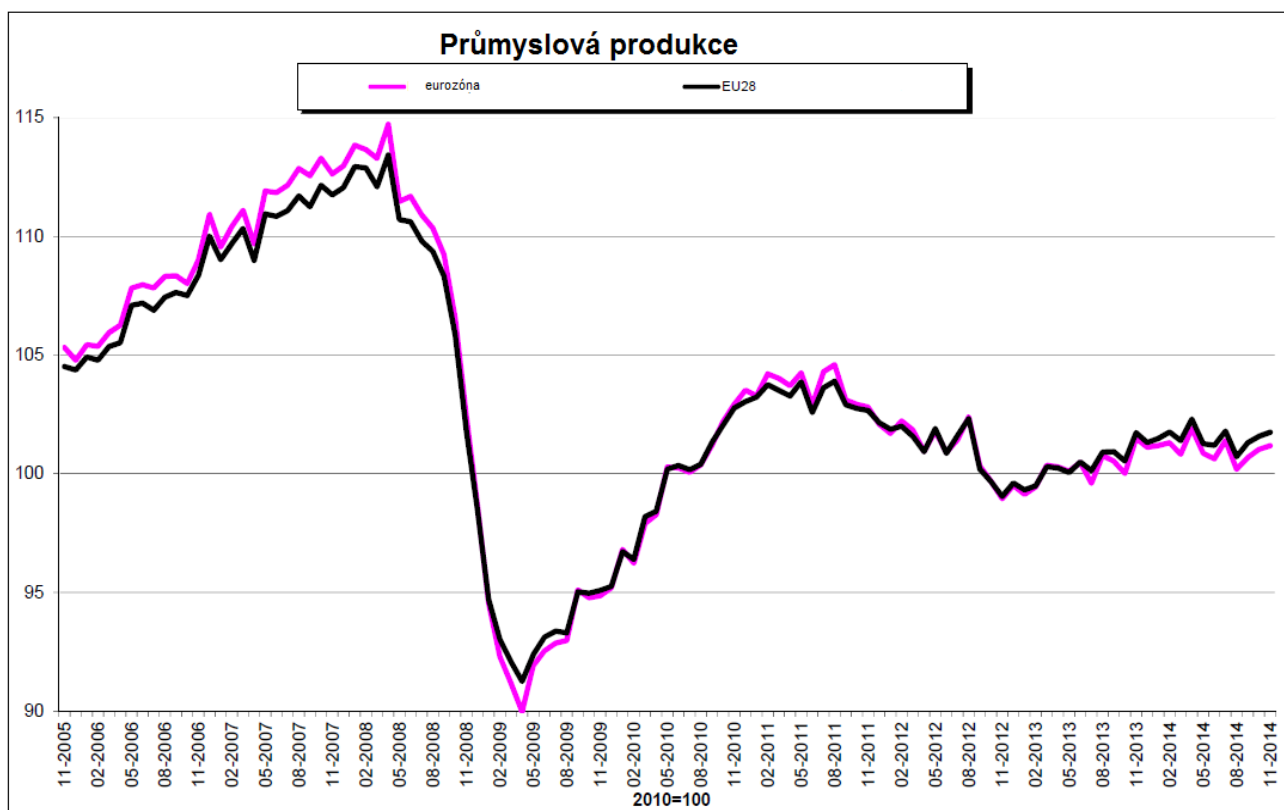
V průměru za celý rok 2014 byly ceny stavebních prací meziročně vyšší o 0,4 % (v roce 2013 klesly o 1,1 %). Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly v průměru za rok 2014 o 1,1 % (v roce 2013 se nezměnily).

Výrobní odvětví nevytvářejí ani pro další měsíce téměř žádný prostor pro cenový růst. K poklesu cen energií na počátku roku, nadprůměrné úrodě a nabídce na evropském trhu se přidaly i levnější pohonné hmoty, které se i při slábnoucím kurzu koruny více či méně odrazí v cenách napříč všemi sektory.

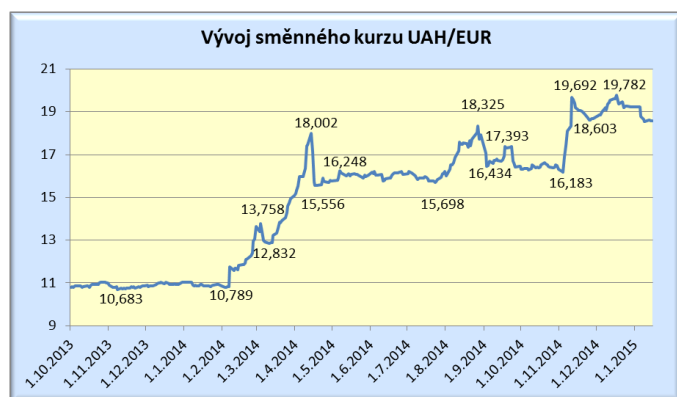
Průmyslová produkce v listopadu v EU i v eurozóně meziměsíčně mírně vzrostla, meziročně však klesla

V listopadu se podle údajů Eurostatu (sezónně očištěných) průmyslová produkce meziměsíčně zvýšila v EU i v eurozóně shodně o 0,2 %. V členění produkce podle hlavních průmyslových seskupení v EU vzrostla produkce ve výrobě pro dlouhodobou spotřebu (o 1,7 %), ve výrobě pro krátkodobou spotřebu (o 0,5 %) a ve výrobě pro mezispotřebu (o 0,4 %). Naproti tomu pokles zaznamenala výroba energií (o 1 %) a výroba zboží pro investice (o 0,1 %).

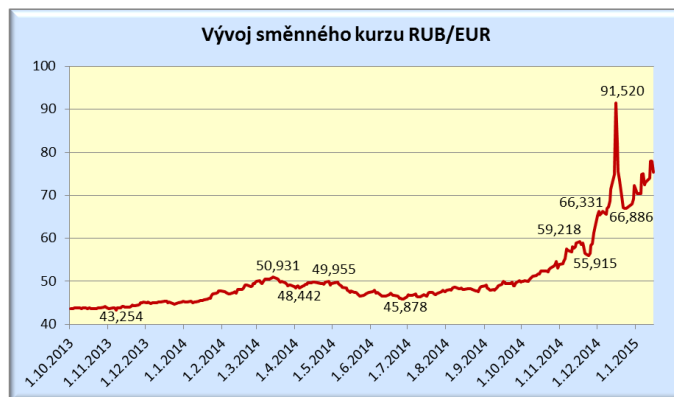
Při meziročním porovnání se průmyslová produkce podle Eurostatu snížila v EU o 0,1 %, v eurozóně o 0,4 %. V EU se zvýšila výroba pro krátkodobou spotřebu (o 2,5 %), výroba pro dlouhodobou spotřebu (o 2,4 %), výroba pro mezispotřebu stagnovala. Poklesla výroba energií (o 4,4 %) a výroba pro investice (o 0,4 %). Ze států, jejichž data jsou k dispozici, se v EU meziročně zvýšila produkce v Irsku (o 35,8 %), v Maďarsku (o 5,8 %), v Estonsku (o 4,9 %), v ČR (o 4,7 %) a v Litvě (o 4,3 %). Větší pokles zaznamenalo Švédsko (o 3,9 %), Holandsko (o 3,5 %), Slovensko (o 3,3 %) a Francie (o 2,9 %). U našeho významného obchodního partnera Německa se průmyslová produkce meziročně snížila (o 0,5 %) kvůli ochlazení poptávky, když například objem německých zakázek byl v listopadu 2014 meziměsíčně nižší o 2,4 %.

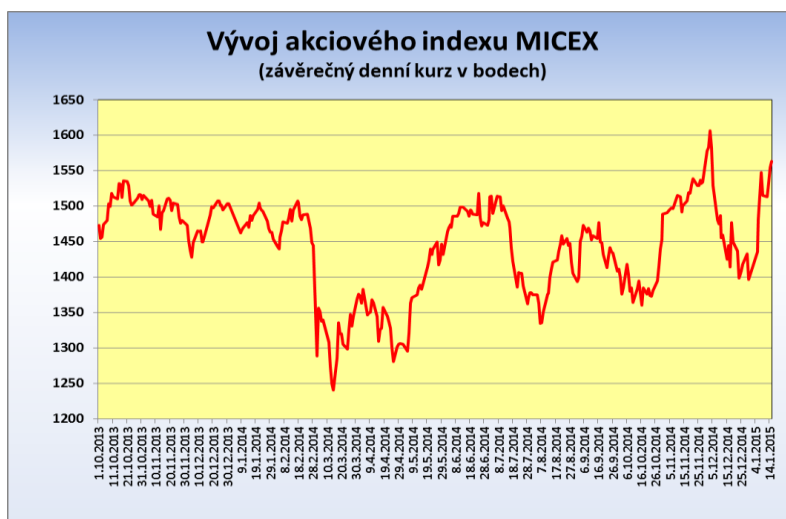
Pramen: Eurostat

Zdroj: NBU, graf MPO

Zdroj: ECB, graf MPO

Zdroj: www.kurzy.cz, graf MPO

Snížení ratingu Ruska

Agentura Fitch Ratings snížila hodnocení úvěrové spolehlivosti Ruska o jeden stupeň na BBB- z dosavadního BBB. Jako důvod uvedla pokles cen ropy a hodnoty rublu, které výrazně zhoršují hospodářský výhled země. Výhled ratingu do budoucna je negativní.

Světová banka: Ruská ekonomika letos klesne o téměř tři procenta

Podle odhadu Světové banky by se hrubý domácí produkt Ruska měl v letošním roce snížit o 2,9 %, po loňském růstu o 0,7 %. Výrazně tak zhoršila svoji prosincovou prognózu, která počítala v letošním roce s poklesem o 0,7 %. V listopadu 2014 se hrubý domácí produkt Ruska snížil o 0,5 % a zaznamenal tak první pokles od října 2009. V příštím roce, podle předpovědi banky, se ruská ekonomika vrátí k růstu o 0,1 %.

UDÁLOSTI V PŘÍŠTÍM TÝDNU (19. až 23. ledna 2015)

Pondělí (19.1.)

- Eurostat: Stavebnictví (listopad 2014)
- Eurostat: Běžný účet platební bilance (listopad 2014)
- Čína: Hrubý domácí produkt (4. čtvrtletí 2014)

Úterý (20.1.)

- ZEW: Indikátor ekonomického sentimentu (leden 2015)

Čtvrtek (22.1.)

- Eurostat: Veřejný dluh (3. čtvrtletí 2014)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet.